

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 89/2026-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tpo/79/2025 a jeho uzneseniu z 3. decembra 2025 v spojení s postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 23Tp/17/2025 a jeho uznesením zo 17. novembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2, 4 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 8 ods. 1, 2, 3 a 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 9 ods. 1, 3 a 4 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) uznesením krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia a jemu predchádzajúcim postupom v spojení s postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23Tp/17/2025 a jeho uznesením zo 17. novembra 2025. Navrhuje zrušiť uznesenie krajského súdu č. k. 3Tpo/79/2025-119 z 3. decembra 2025 a vrátiť vec na ďalšie konanie, priznať finančné zadostučinenie vo výške 10 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva a pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona. Do väzby bol vzatý uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu zo 17. júla 2025 z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Uznesením okresného súdu sp. zn. 23Tp/17/2025 zo 17. novembra 2025 bol

sťažovateľ na základe žiadosti o prepustenie z väzby z 3. novembra 2025 podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku prepustený z väzby na slobodu (rovnako tak spoluobvinený [REDACTED]). Napadnutým uznesením krajský súd na základe sťažnosti prokurátora zrušil uznesenie okresného súdu a sťažovateľa podľa § 80 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku za existencie väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku prepustil z väzby na slobodu a účel väzby nahradil prijatím písomného sľubu sťažovateľa a dohľadom probačného a mediačného úradníka. Krajský súd zároveň neprijal záruku ponúknutú označenými dôveryhodnými osobami ani peňažnú záruku. Obidvom obvineným krajský súd uložil povinnosti a obmedzenia: a) zákaz osobného styku, ako i styku v akejkoľvek inej forme navzájom a so spoluobvinenými [REDACTED] a [REDACTED], b) zákaz styku s poškodeným [REDACTED], c) zákaz úmyselného priblíženia sa k poškodenému [REDACTED], d) povinnosť raz za mesiac sa dostavovať k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu, e) povinnosť oznámiť zmenu miesta pobytu a adresy bydliska, povinnosť preberať úradné zásielky a dostavovať sa na predvolania v trestnom konaní a f) zákaz vycestovania do zahraničia.

3. Krajský súd v napadnutom rozhodnutí po zhrnutí obsahu sťažnosti prokurátora a vyjadrení obvinených a po preskúmaní uznesenia a konania okresného súdu konštatoval dôvodnosť sťažnosti. Podľa krajského súdu okresný súd nedospel k správnym skutkovým i právnym záverom, keďže nevidel u obvinených dôvody trvania tzv. preventívnej väzby aj v terajšom štádiu trestného konania a prepustil ich na slobodu (bez nahradenia alternatívnymi inštitútmi). K dôvodnosti podozrenia zo spáchania stíhaných skutkov krajský súd odkazoval na názor sudcu pre prípravné konanie a na doteraz zabezpečené dôkazy vymenované v uznesení okresného súdu. Smerodajné sú najmä výpovede svedka poškodeného [REDACTED] detailne opisujúce priebeh skutkov a výpovede svedkýň [REDACTED] a [REDACTED] potvrdzujúce verziu poškodeného. Z listinných dôkazov podozrenie vyplýva najmä z dvoch označených lekárskeho správ a zo znaleckého posudku, ktoré sa týkajú zranení poškodeného, z fotografií a obrazovo-zvukových záznamov zachytávajúcich zranenia (pomliaždenie hlavy bez otrasu mozgu, pomliaždenie očnej gule a poruchu funkcie akomodačného svalu ľavého oka, pomliaždenie chrbtovej plochy ľavej ruky s opuchom a bolestivosťou, zranenia si nevyžiadali dočasnú pracovnú neschopnosť, liečenie si nevyžaduje dlhšiu dobu ako 2 – 3 dni) a z odborného vyjadrenia servisu k hodnote osobného motorového vozidla. Dôvodnosť podozrenia vyplýva aj zo zvukových nahrávok medzi sťažovateľom a poškodeným, z ktorých je zrejma verbálna dominancia na strane sťažovateľa, ktorý na poškodeného kričí, nadáva a pod. V prospech obvinených nesvedčí výpoveď svedka [REDACTED], ktorý potvrdil hádku medzi sťažovateľom a poškodeným, potvrdil fyzické násilie zo strany [REDACTED]. Obvinený [REDACTED] potvrdil, že došlo k fyzickému napadnutiu poškodeného zo strany [REDACTED] a k výzve na odovzdanie auta a telefónu. Obvinený [REDACTED] priznal fyzické napadnutie poškodeného, poprel však vyhrážky a nátlak. Svedok [REDACTED] a obvinený [REDACTED] naznačili, že poškodeného mali postrašiť, v dôsledku čoho mal byť vyklepaný, a že to bol nápad sťažovateľa. Podľa krajského súdu tak dosiaľ zabezpečené dôkazy nasvedčujú, že obvinení sa dopustili stíhaného skutku, toto konanie vykazuje znaky skutkovej podstaty označených trestných činov a zabezpečené dôkazy odôvodňujú podozrenie, že sa ho dopustili obvinení. Nemožno konštatovať zjavnú nedôvodnosť trestného stíhania a nedošlo k takej zmene dôkaznej situácie v prospech obvinených, že by sa podozrenie rozptýlilo alebo výrazne zoslabilo.

4. Krajský súd sa nestotožnil s názorom okresného súdu, že dôvody trvania tzv. preventívnej väzby pominuli, predovšetkým vzhľadom na znalecký posudok č. 19/2025 Mgr. Mariany Ťapušíkovej. Podľa krajského súdu od posledného jeho rozhodovania o väzbe obvinených (30. septembra 2025 a 22. októbra 2025) nenastala žiadna taká okolnosť, ktorá by odôvodňovala jeho iný náhľad na tento väzobný dôvod, a to aj napriek realizovaniu množstva procesných úkonov vo veci samej vrátane znaleckého dokazovania. Preventívny dôvod väzby je u obvinených daný primárne násilným charakterom a závažnosťou stíhanej trestnej činnosti (obmedzenie osobnej slobody poškodeného proti jeho vôli a vynucovanie plnenia – zaplatenie cla a dovezenie vozidiel pod hrozbou usmrtenia alebo ujmy na zdraví), ako aj osobami obvinených.

5. Podľa citovaného znaleckého posudku nesie osobnosť sťažovateľa známky nevyzretosti, disponuje racionálnym brzdoým systémom pre riešenie bežných životných situácií, avšak behaviorálne brzdy pre ich nezrelosť nie vždy dokážu dostatočne reagovať na náhle zmeny v okolitom prostredí či na komplexnejšie problémy. Napriek formujúcemu sa elaboračnému potenciálu v záťaži je jeho afektívna adaptácia a emočná sebaregulácia menej úspešná, namiesto voľby ním zvyčajne preferovaných konštruktívnych postupov sa môže utiekať k náhradným riešeniam s tendenciou k manipulácii, nedostatočne zodpovednému, prípadne zodpovednosti sa vyhýbajúcemu správaniu. Premietnutie osobnostných rysov do motivačného spektra predmetného konania (pokiaľ sa mu toto dokáže) je u sťažovateľa identifikované v podobe tzv. narcistického zranenia, kde popri zrozumiteľnom (a vo svetle ďalších informácií a stupňujúceho sa pocitu, že poškodený sa mu vyhýba a nechce situáciu zodpovedne riešiť) hneve je pre jeho osobnosť veľkým nárokom spracovať jednak vlastné zlyhanie a nedostatočnosť – nechal sa dobehnúť a nemôže vyzeráť ako zbabelec, ktorý si poriadok nezabezpečí sám, vlastnými silami. Podľa krajského súdu preto existujú dôvody trvania preventívnej väzby, ktoré zakladajú reálnu obavu, že v prípade ponechania sťažovateľa na slobode by mohol pokračovať v páchaní ešte závažnejšej trestnej činnosti (najmä proti poškodenému), z akej je dôvodne podozrivý.

6. Krajský súd, zohľadniac aj sťažnostné námietky prokurátora, po zistení o nesprávnom vyhodnotení pominutia väzobného dôvodu, a preto nerozhodnutí o nahradení väzby zrušil uznesenie okresného súdu a väzbu obvinených nahradil už uvedenými alternatívnymi inštitútmi. Sťažovateľ a obvinený [REDAKOVANÉ] neboli dosiaľ trestne stíhaní, z toho pohľadu preto nie je možné ich osoby vyhodnotiť ako kriminálne narušené, resp. ako majúce sklony k protiprávnemu správaniu či páchaniu trestnej činnosti. I keď konanie kladené im za vinu sa vymyká zo zásad spoločnosťou akceptovaného správania a existuje dôvodnosť že skutok reálne spáchali, treba prihliadať na fakt, že sú ochotní podrobiť sa dohľadu probačného a mediačného úradníka a všetkým uloženým obmedzeniam a povinnostiam. Obaja majú vytvorené podmienky, aby mohli pracovať (sťažovateľ je zakladateľom a majiteľom spoločnosti [REDAKOVANÉ]) a mať legálny príjem na zabezpečenie svojich životných potrieb. Podľa krajského súdu preto v aktuálnej fáze konania prevažujú skutočnosti proti väzobnému stíhaniu sťažovateľa (a spoluobvineného) a aj vzhľadom na závery znaleckého posudku č. 19/2025, podľa ktorého agresivita nepatrí k hypertrofovaným osobnostným črtám obvinených, teda nepredstavujú akútne riziko pre spoločnosť, ich nebezpečnosť je nízka a prognóza resocializácie sa javí ako priaznivá, v spojení s ich doterajším pobytom vo väzbe je priestor na jej nahradenie dohľadom probačného a mediačného úradníka (u sťažovateľa aj prijatím jeho písomného sľubu) vrátane uloženia primeraných povinností a obmedzení.

7. Krajský súd pri zohľadnení väzby ako inštitútu *ultima ratio* považoval poskytnutie odbornej pomoci, sledovanie a kontrolovanie správania obvinených a spoluprácu s rodinným a so sociálnym prostredím, v ktorom žijú a budú pracovať, formou probačného dohľadu za efektívnejšie a účelnejšie ako výkon väzby za súčasného uloženia povinností a obmedzení, keď bude súd i spoločnosť *de facto* sledovať správanie obvinených i v čase po prepustení z výkonu väzby. Ich väzbu je preto v tomto štádiu možné nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka za súčasného uloženia zákazov, ktorými sa má dosiahnuť zamedzenie styku (osobného či v inej forme vrátane prostredníctvom poštových, telekomunikačných a elektronických služieb) s výnimkou účasti na úkonoch trestného konania, a to medzi spoluobvinenými navzájom (vrátane [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]) a tiež vo vzťahu k poškodenému vrátane zákazu úmyselného priblíženia k nemu na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov. Z dôvodu bezproblémového pokračovania trestného konania súd obvineným uložil aj povinnosť raz mesačne sa dostavovať k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu v stanovenom čase, ako aj ostatné už uvedené povinnosti a zákazy. Písomný sľub sťažovateľa prijal krajský súd vzhľadom na jeho osobu, najmä skutočnosť, že nebol dosiaľ súdne trestaný, keď v spojení s dohľadom probačného a mediačného úradníka a uložením povinností a obmedzení je dostatočný. Záruku za ďalšie správanie sťažovateľa dôveryhodnými osobami, naopak, krajský súd, rovnako ako peňažnú záruku vzhľadom na ostatné uložené alternatívne inštitúty nepovažoval za potrebné.

8. K námietkam prokurátora krajský súd dodal, že dôvody tzv. preventívnej väzby sa ani v momentálnom štádiu konania nezmenili. Pri ich hodnotení bolo však potrebné prihliadnuť i na väzbu ako najzávažnejší zásah do osobnej slobody a na zásadu primeranosti i zdržanlivosti. Nie je preto v danom prípade nevyhnutné obvinených stíhať väzobne (teda spôsobom najviac zasahujúcim do osobnej slobody) napriek tomu, že je stále naplnený dôvod tzv. preventívnej väzby, ale je postačujúce a účelné s prihliadnutím na okolnosti prípadu a možnosti dosiahnutia účelu väzby využiť fakultatívne prostriedky a účel väzby dosiahnuť prostriedkami podľa § 80 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Takáto kombinácia inštitútov nahrádzajúcich väzbu umožní dosiahnuť stav, ktorý v budúcnosti zabezpečí nielen riadny chod trestného stíhania, ale eliminuje obavu z možného pokračovania v trestnej činnosti zo strany obvinených na minimum. Dôvodne možno podľa krajského súdu predpokladať, že už doterajší pobyt obvinených vo väzbe mal na nich taký prevýchovný účinok, že sa prípadného protiprávneho konania vyvarujú, uvedomujúc si, že porušovanie podmienok probačného dohľadu, resp. súdom uložených povinností a obmedzení bude mať za následok ich opätovné vzatie do väzby.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Celková dĺžka rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby predstavovala 49 dní, čo presahuje dobu jedného mesiaca a nie je to v súlade s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ustálenou lehotou na urýchlené rozhodnutie. Sťažovateľ adresoval svoju žiadosť príslušnému prokurátorovi 3. novembra 2025, sudca okresného súdu rozhodol 17. novembra 2025 a krajský súd rozhodol napadnutým uznesením 3. decembra 2025, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 22. decembra 2025.

10. Krajský súd sa nezákonným a nie ústavne konformným spôsobom vysporiadal s dôvodnosťou podozrenia. Vec nesprávne posúdil, pretože neexistencia dôvodov väzby vyplýva zo samotnej nedôvodnosti trestného stíhania, nielen z oslabenia preventívneho dôvodu väzby.

11. Krajský súd sa nevysporiadal s dôveryhodnosťou poškodeného a jemu spriaznených svedkýň (majú blízky citový vzťah), ktoré neboli prítomné na skutku a jeho priebeh počuli z druhej ruky od samotného poškodeného, ktorý má evidentný záujem na trestnom stíhaní sťažovateľa. Krajský súd pri svedectvách z druhej ruky nevyhodnotil rozhodovaciu prax (rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1To/68/2022 z 28. augusta 2012, uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 226/2022 z 3. mája 2022) vo vzťahu k dôvodnosti trestného stíhania ako nevyhnutnej podmienky na väzobné stíhanie. Tieto výpovede je nevyhnutné v zmysle judikatúry podrobiť kritickému skúmaniu.

12. Krajský súd sa nevysporiadal s novou skutočnosťou – výsluchom svedka [REDAKOVANÉ] z 23. septembra 2025, ktorý bol prítomný na skutku a ktorého výpoveď výrazne zoslabuje dôvodnosť trestného stíhania (vypovedal, že sťažovateľ sa nedopustil proti poškodenému fyzického útoku ani nevyvíjal nátlak, že poškodený sa do vozidla posadil dobrovoľne, že nedošlo k vyhrážkam ani použitiu zbrane či zastrašovaniu, že poškodený konal nečestne pri predaji vozidiel, že vozidlo poškodeného bolo odovzdané dobrovoľne ako záloha do splatenia záväzkov poškodeného sťažovateľovi).

13. Krajský súd zo znaleckého posudku extrahoval negatívne skutočnosti k osobnosti sťažovateľa a na tom základe ustálil existenciu preventívneho dôvodu väzby, pričom úplne opomenul vysporiadať sa s pozitívnymi skutočnosťami správne vyhodnotenými okresným súdom (osobnosť bez forenzne významnej psychopatológie, intelekt v pásme širšej normy umožňuje chápať zmysel noriem, prítomnosť racionálneho brzdového systému a neprítomnosť impulzívne agresívnych pohnútok, nejde o abnormnú štruktúraciu osobnosti ani o tendenciu svojvoľne a násilne prekračovať pravidlá, nepredstavuje akútne riziko pre spoločnosť a jeho nebezpečnosť je nízka, prognóza resocializácie je priaznivá). Pokiaľ krajský súd uvádza, že u sťažovateľa je preventívny dôvod daný aj jeho osobnosťou, taký záver je v úplnom rozpore so závermi znaleckého posudku, v dôsledku čoho je napadnuté uznesenie nezákonné a ústavne nonkonformné. Ak raz znalkyňa konštatovala, že osobnostnou výbavou sťažovateľa nie je agresivita či predpoklad páchania trestnej činnosti, je v rozpore s právom na osobnú slobodu si dotvárať závery, že v nejakej konkrétnej situácii sa bude obvinený správať agresívne či páchať trestnú činnosť. V kontexte záverov znaleckého posudku, že sťažovateľ rešpektuje authority, preto došlo k pominutiu preventívneho dôvodu väzby. Pristupuje k tomu fakt, že sťažovateľ nebol dosiaľ súdne trestaný. Sťažovateľ ani za dobu takmer jedného mesiaca sa nepokúšal spáchať trestný čin proti poškodenému ani inej osobe ani sa ho nesnažil kontaktovať. Je zrejmé, že preventívny dôvod väzby nebol naplnený, závery znaleckého posudku z odvetvia psychológie úplne vylúčili násilnú povahu sťažovateľa, dôvod väzby pominul a napadnuté uznesenie je nezákonné a ústavne nonkonformné.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K porušeniu práva na urýchlené rozhodnutie o žiadosti o prepustenie z väzby:

15. K námietke o nedodržaní požiadavky na urýchlené rozhodnutie o pozbavení osobnej slobody ústavný súd pri viazanosti dôvodmi ústavnej sťažnosti (§ 45 zákona o ústavnom súde) uvádza, že začiatok plynutia určil na 11. november 2025, keď bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby predložená so stanoviskom prokurátora okresnému súdu. Koniec posudzovaného obdobia pozbavenia osobnej slobody ústavný súd ustálil na 3. december 2025. Celková dĺžka rozhodovania súdov o pozbavení osobnej slobody sťažovateľa bola 23 dní, čo ústavný súd považuje za ústavne prijateľné a súladné aj s požiadavkami vyplývajúcimi z čl. 5 ods. 4 dohovoru a súvisiaceho prípadového práva, ktoré v tejto súvislosti poskytujú väčší rozsah ochrany práv ako čl. 17 ústavy, čl. 8 listiny či čl. 9 paktu. Počas tohto obdobia sa konalo na dvoch stupňoch súdnej sústavy o dvoch žiadostiach obvinených.

16. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ bol z väzby prepustený 3. decembra 2025, nebolo možné ďalší čas až do doručenia písomného vyhotovenia napadnutého uznesenia sťažovateľovi 22. decembra 2025 zohľadňovať na účely dodržania požiadavky na urýchlené rozhodovanie o pozbavení osobnej slobody. Momentom faktického prepustenia z väzby na slobodu skončilo sťažovateľovo pozbavenie slobody odvodené od prvotného vzatia do väzby okresným súdom (IV. ÚS 529/2021). Záruka urýchlenosti vyplývajúca z čl. 5 ods. 4 dohovoru prepustením sťažovateľa na slobodu stratila preňho ďalšiu relevanciu (rozsudok Kormoš proti Slovensku z 8. 11. 2011, sťažnosť č. 46092/06, bod 93). Ďalší postup krajského súdu (hoci aj vecne súvisiaci s predchádzajúcim rozhodovaním o pozbavení osobnej slobody) v situácii, keď je obvinený na slobode (t. j. reálne nevykonáva väzbu), preto nemožno podriaďiť takým prísnyim požiadavkám z hľadiska rýchlosti konania, ktorým sú väzobné súdy podrobené, keď rozhodujú v situácii, keď obvinený je reálne vo väzbe (pri rozhodovaní napr. o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby; m. m. IV. ÚS 402/2021). Na tieto okolnosti sa preto neaplikuje názor vyplývajúci z prípadového práva (napr. rozsudok Singh proti Českej republike z 25. 1. 2005, bod 74), podľa ktorého posudzované obdobie na účely čl. 5 ods. 4 dohovoru sa končí dňom oznámenia rozhodnutia sťažovateľovi alebo jeho zástupcovi, a to vzhľadom na chýbajúce verejné vyhlásenie. Sťažovateľ okrem toho neuviedol žiadne dôvody v prospech nevysloveného predpokladu jeho tvrdení, že aj po prepustení z väzby na slobodu je naňho potrebné nazerať ako na osobu pozbavenú osobnej slobody (IV. ÚS 529/2021). Záruka efektivity prieskumu však napriek prepusteniu osoby na slobodu trvá naďalej, čomu sa ústavný súd venuje v nasledujúcej stati. Sťažovateľ môže mať legitímny záujem na rozhodnutí o zákonnosti jeho pozbavenia slobody aj po prepustení (rozsudok Kováčik proti Slovensku z 29. 11. 2011, ods. 77; Osmanović proti Chorvátsku zo 6. 11. 2012, ods. 49).

17. Ústavný súd preto v tejto časti odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K porušeniu práv podľa čl. 17 ods. 1, 2, 4 a 5 ústavy, čl. 8 ods. 1, 2, 3 a 5 listiny, čl. 9 ods. 1, 3 a 4 paktu a čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru napadnutými uzneseniami:

18. Sťažovateľ namietal dôvodnosť podozrenia a trestného stíhania, ako aj pominutie dôvodu trvania tzv. preventívnej väzby.

19. Sťažovateľ ako predmet vecného prieskumu označil v petite ústavnej sťažnosti len napadnuté uznesenie krajského súdu a uznesenie okresného súdu napáda len ako súčasť argumentácie. Pre vylúčenie pochybností o rozsahu prieskumu ústavný súd uvádza, že prieskum uznesenia okresného súdu je vylúčený pre neprípustnosť (§ 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde), keďže proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol napadnutým uznesením krajský súd.

20. Sťažovateľ neuviedol žiadne právne dôvody, ktoré podporujú jeho tvrdenie o porušení čl. 17 ods. 4 ústavy, čl. 8 ods. 3 listiny, ktoré sa týkajú práv zatknutej osoby, resp. zadržanej osoby, a ani z povahy veci nevyplýva súvislosť označených článkov s napadnutým uznesením a jemu predchádzajúcim postupom. Ústavný súd preto túto časť ústavnej sťažnosti odmietol pre nedostatok zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

21. Procesné garancie súdnej kontroly väzby v nasledujúcich štádiách väzobného rozhodovania (napr. preskúmanie žiadosti o prepustenie z väzby, rozhodovanie o predĺžení väzby a rozhodovanie o ponechaní sťažovateľa vo väzbe po podaní obžaloby) poskytuje čl. 5 ods. 4 dohovoru, nie čl. 5 ods. 3 dohovoru, ktorý je aplikovateľný v rámci primárneho rozhodovania o vzatí do väzby (uvalení väzby). Článok 5 ods. 3 dohovoru sa *ratione materiae* vzťahuje predovšetkým na rozhodovanie o pozbavení osobnej slobody (o zatknutí či zadržaní a následne o vzatí do väzby). Napadnuté uznesenie krajského súdu sa evidentne týka ďalšieho trvania pozbavenia osobnej slobody sťažovateľa, nie jeho prvotného vzatia do väzby. Sťažovateľove námietky týkajúce sa prípadného porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru vo vzťahu k napadnutému uzneseniu preto ústavný súd posúdil ako zjavne neopodstatnené (obdobne napr. I. ÚS 338/06, I. ÚS 352/06, II. ÚS 318/06, III. ÚS 34/07) s tým, že v okolnostiach daného prípadu bolo potrebné posúdiť ich z hľadiska sťažovateľom označeného čl. 5 ods. 4 dohovoru. Ústavný súd preto aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

22. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, II. ÚS 151/09) vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorom sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00). Obsah označeného ustanovenia ústavy je v zásade zhodný s právami podľa čl. 8 listiny a korešponduje s právami vyplývajúcimi z čl. 5 dohovoru a čl. 9 paktu.

23. Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody,

musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli. Otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru, s ktorým musí byť v súlade. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody.

24. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (obdobne III. ÚS 271/07).

25. Ústavný súd postup a rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. napr. III. ÚS 489/2021, III. ÚS 543/2022, IV. ÚS 350/09), posudzoval komplexne a vzhľadom na ich obsahovú spojitosť ich zhodnotil v integrálnej celistvosti. Nebolo úlohou ústavného súdu preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či sťažovateľ mal byť alebo nemal byť prepustený z väzby na slobodu a či mu mal byť uložený dohľad probačného a mediáčného úradníka a ďalšie povinnosti a obmedzenia. Úloha ústavného súdu sa tak v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či je odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s odôvodnením uznesenia okresného súdu (ako aj predchádzajúci postup) ústavnoprávne akceptovateľné.

26. Ústavný súd po preskúmaní predmetu ústavnej sťažnosti konštatuje, že oba sudy sa zaoberali základnou materiálnou podmienkou väzby sťažovateľa, a to dôvodnosťou podozrenia zo spáchania skutkov vykazujúcich znaky trestného činu. Vykonalí hodnotenie konkrétnych dôkazov a zistené skutočnosti jasne uviedli vo svojich rozhodnutiach. Krajský súd uviedol celkový súhrn dôkazov a skutočností, ktoré z nich vyplývali a ktoré nasvedčovali o dôvodnosti podozrenia zo spáchania stíhaných skutkov (bod 3).

27. K námietke o nevysporiadaní sa s výpoveďou svedka [REDAKOVANÉ] ústavný súd uvádza, že krajský súd pri posudzovaní podmienky dôvodnosti podozrenia zo spáchania stíhaných skutkov zreteľne vymenoval dôkazy a z nich vyplývajúce skutočnosti nasvedčujúce záveru o dôvodnosti podozrenia o spáchaní trestných činov. Medzi nimi bola aj výpoveď svedka [REDAKOVANÉ], ktorý podľa krajského súdu potvrdil hádku medzi poškodeným a sťažovateľom, potvrdil násilie zo strany [REDAKOVANÉ] a (spolu s obvineným [REDAKOVANÉ]) naznačil, že poškodeného mali postrašiť, čo bol nápad sťažovateľa. Krajský súd vyhodnotil výpoveď tohto svedka ako nesvedčiacu v prospech obvinených, pričom, ako je už uvedené, popri výpovedi poškodeného a svedkýň [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] označil aj ďalšie výpovede a z nich vyplývajúce skutočnosti, listinné dôkazy, zvukové nahrávky, fotografie a obrazovo-zvukové záznamy. Uvedený dôkazný stav hodnotil vo svetle skutku uvedeného v uznesení o vznesení obvinenia so záverom, že nedošlo k takej zmene dôkaznej situácie v prospech obvinených, aby sa podozrenie rozptýlilo alebo výrazne zoslabilo. Ústavný súd považuje uvedený spôsob odôvodnenia prvej materiálnej podmienky väzby za ústavne prijateľný. Krajský súd dal v napadnutom uznesení odpoveď na námietku sťažovateľa a dotknutú výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] vyhodnotil v kontexte ďalších dôkazov, ktoré u objektívneho pozorovateľa vytvárajú rozumný podklad na prijatie záveru, že obvinení sa mali dopustiť stíhaných

trestných činov, pričom dôvodnosť podozrenia závisí vždy od všetkých okolností každého konkrétneho prípadu (rozsudok ESLP Fox, Cambell a Hartley proti Veľkej Británii z 30. 8. 1990, č. 12244/86; 12245/86; 12383/86).

28. K námietke o nevysporiadaní sa s dôveryhodnosťou poškodeného a jemu spriaznených svedkýň a o nevyhodnotení označenej rozhodovacej praxe pri svedectvách z druhej ruky ústavný súd uvádza, že sťažovateľ takúto námietku nepoužil v sťažnostnom konaní pred krajským súdom, preto ide o neprípustnú námietku v zmysle materiálne chápaného princípu subsidiarity. Sťažovateľ vo vyjadrení k sťažnosti prokurátora v tejto súvislosti iba stručne argumentoval zoslabením dôvodnosti trestného stíhania, kde k výpovedi poškodeného nepribudol žiadny priamy dôkaz a jeho výpoveď je vyvrátená výpoveďou priameho svedka [REDAKOVANÉ], ktorý vypovedal, že sťažovateľ sa nijakého trestného činu či násilného konania nedopustil. Sťažovateľovi nič nebráni, aby uplatnil uvedené argumenty pred všeobecnými súdmi pri ďalšom rozhodovaní (napr. o ďalšom trvaní náhrad väzby či o rozsahu obmedzení a povinností).

29. Sťažovateľove námietky považuje ústavný súd za ďalšiu polemiku so závermi súdov, za uvádzanie odlišného opisu okolností skutku, za detailnejšie hodnotenie výpovedí, ktoré majú miesto v samotnom konaní vo veci samej. Vykonané dokazovanie má vždy podporiť príslušné štádium trestného konania, v danom prípade väzobné rozhodovanie, pre ktoré je (ako jeden z materiálnych predpokladov väzby) relevantné dôvodné podozrenie, nie istota spáchania skutkov obvineným, ktorá je relevantným podkladom na odsúdenie (pozri napr. III. ÚS 569/2017). Izolované poukazovanie na výpoveď sťažovateľom uvádzaného svedka nie je podľa zistenia ústavného súdu v tomto prípade dostatočné na spochybnenie ústavnosti napadnutého uznesenia v časti ustálenia prvej materiálnej podmienky väzby. Ústavný súd preto nemá dôvod odchyliť sa od svojho skoršieho záveru vysloveného pri prieskume skorších väzobných rozhodnutí, že „v danom prípade výpoveď poškodeného spolu s výpoveďami svedkýň a ostatnými dôkazmi vytvárajú ucelenú reťaz preukazujúcu aspoň nateraz dôvodné podozrenie vo vzťahu k obvineným“ (I. ÚS 595/2025).

30. Pri námietkach sťažovateľa k tzv. preventívnej väzbe ústavný súd uvádza, že krajský súd uviedol konkrétne a relevantné skutočnosti, ktoré podľa jeho názoru založili tento dôvod väzby (charakter a závažnosť stíhanej trestnej činnosti a osoba sťažovateľa). Krajský súd teda nezaložil záver o existencii dôvodu preventívnej väzby len s poukazom na charakter stíhanej trestnej činnosti. Aj závažnosť trestnej činnosti, opakovanie jednotlivých útokov, páchanie žalovaných skutkov počas dlhšieho obdobia, motív a cieľ trestného činu, ktorý sa kladie obvinenému za vinu, okolnosti spáchania trestného činu, prípadne osoba obvineného či jeho postavenie, funkcia, vplyv, kontakty alebo forma účasti obvineného na páchaní trestného činu, môžu v konkrétnych okolnostiach dotvárať objektívnu konšteláciu, ktorá bude spôsobilá vyvolať obavu z možného pokračovania v trestnej činnosti (IV. ÚS 87/2022, podobne I. ÚS 459/2021, III. ÚS 227/2020).

31. Na všeobecnú námietku o hodnotení aj osobnosti sťažovateľa pri závere o danosti dôvodu tzv. preventívnej väzby ústavný súd uvádza, že nepovažuje za neústavné, ak krajský súd hodnotil aj zistenia získané znaleckým skúmaním osobnosti sťažovateľa v rámci posudzovania druhej materiálnej podmienky väzby (hoci vo výsledku s opačným záverom ako okresný súd). Robí to napokon aj samotný sťažovateľ na podporu svojej argumentácie. Ústavný súd nemá právomoc opakovane (resp. s konečnou platnosťou) preskúmať hodnotenie dôkazov uskutočnené

všeobecnými súdmi. V tomto prípade nezistil ústavný súd ani prítomnosť výnimky z tohto pravidla v podobe výskytu ústavnoprávných nedostatkov dokazovania, ktorá by odôvodňovala potrebu zasiahnuť do hodnotenia dôkazov. Sťažovateľom uvádzaný úplný rozpor so závermi znaleckého posudku je nedostatočnou námietkou na založenie výnimky, keďže krajský súd v napadnutom uznesení zjavne vzal do úvahy celý súhrn prvkov osobnosti sťažovateľa relevantných pre predmet jeho rozhodovania bez zjavnej jednostrannej selekcie a podrobil ich hodnoteniu vo svetle dôvodu tzv. preventívnej väzby a možnosti jej nahradenia.

32. Krajský súd sa vyjadril aj k otázke agresivity sťažovateľa (nepatrí k hypertrofovaným osobnostným črtám obvinených, teda nepredstavujú akútne riziko pre spoločnosť, ich nebezpečnosť je nízka a prognóza resocializácie sa javí ako priaznivá). Podľa názoru ústavného súdu to ale automaticky nevedie k záveru, že v rozpore s právom na osobnú slobodu si krajský súd dotvoril závery, že v nejakej konkrétnej situácii sa bude obvinený správať agresívne či páchať trestnú činnosť, ak krajský súd vzhľadom na ďalšie zistenia o štruktúre jeho osobnosti (nezrelé behaviorálne brzdy, ktoré nie vždy dokážu dostatočne reagovať na náhle zmeny v okolí či na komplexnejšie problémy, menej úspešná afektívna adaptácia a emočná sebaregulácia, možnosť utiekať sa k náhradným riešeniam namiesto preferovaných konštruktívnych postupov) zistil pri už uvedenom odôvodnení danosť reálnej obavy v pokračovaní v trestnej činnosti (najmä proti poškodenému), z akej je sťažovateľ dôvodne podozrivý.

33. Sťažovateľov odkaz na záver znaleckého posudku, že rešpektuje authority, preto došlo k pominutiu preventívneho dôvodu väzby, resp. na fakt, že nebol dosiaľ súdne trestaný, či na skutočnosť, že za dobu takmer jedného mesiaca sa nepokúšal spáchať trestný čin proti poškodenému ani inej osobe ani sa ho nesnažil kontaktovať, nepostačuje na spochybnenie ústavnosti napadnutého uznesenia. Prvá námietka smeruje totiž k ďalšiemu hodnoteniu dôkazov, druhá už bola krajským súdom vyhodnotená a posledná námietka je novou skutočnosťou, ktorá nebola predmetom posudzovania všeobecnými súdmi.

34. Krajský súd teda uviedol pre záver o naplnení dôvodu tzv. preventívnej väzby dostatočné a relevantné dôvody. Ústavný súd nespozoroval, že by bolo odôvodnenie v tejto časti opreté len o všeobecné či abstraktné argumenty alebo že by bolo v úplnom alebo zjavnom rozpore s obsahom výpovedí svedkov a obvinených či iných dôkazov, ktoré sú obsahom spisu, a preto konštatuje, že krajský súd sa primeraným, dostatočným a ústavne prijateľným spôsobom vysporiadal s dôvodnosťou preventívnej väzby sťažovateľa ako s druhou materiálnou podmienkou.

35. Keďže úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd, nemôže zasahovať do ich skutkových a právnych záverov, ak ich z danej perspektívy možno pokladať za udržateľné. A práve aj v tomto smere sa napadnuté uznesenie a jemu predchádzajúci postup z hľadiska sťažovateľovej námietky o ústavnej nekonformnosti javia ako akceptovateľné.

36. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím

príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

37. Podľa názoru ústavného súdu preto nie je dôvod na prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie z dôvodu nedostatku reálneho základu na vyslovenie porušenia označených práv. Ústavná sťažnosť musela byť preto v tejto časti zvyšnej časti posúdená ako zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2026

Libor Duľa
predseda senátu